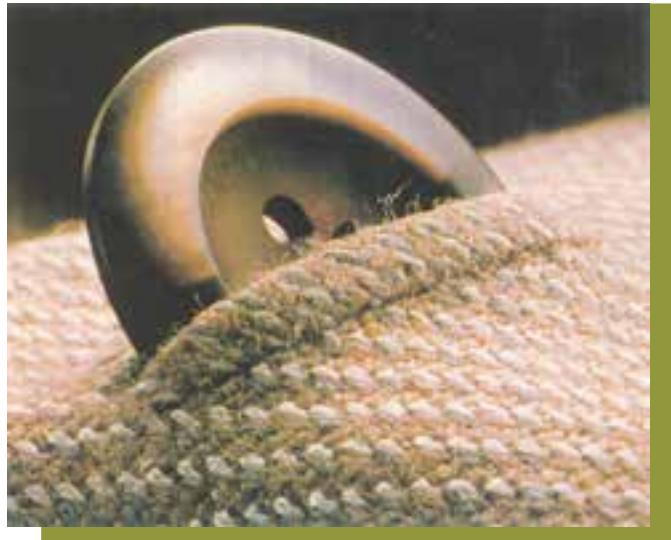


### هدف کلی: دوخت انواع جا دکمه



### هدف های رفتاری

انتظار می‌رود فراغی‌رنده، پس از مطالعه‌ی این واحد درسی بتواند به اهداف ریز دست یابد:

- ۱- اندازه‌ی دکمه خور را روی لباس‌های مختلف توضیح دهد.
- ۲- اندازه‌ی دکمه خور را روی لباس‌های مختلف ترسیم کند.
- ۳- روش‌های مختلف دوخت جا دکمه با دست را انجام دهد.
- ۴- جا دکمه پارچه‌ای یک تکه با سجاف آن را بدوزد.
- ۵- دوخت جا دکمه با چرخ را انجام دهد.
- ۶- مراحل آماده‌سازی بندینک (تهیه نوار اریب و برش آن) را توضیح دهد.
- ۷- نوار اریب را برای درست کرن بندینک آماده سازد.
- ۸- روش‌های دوخت نوار بندینک و اتصال آن، روی لباس را انجام دهد.
- ۹- بندینک دکمه جدا و یک سره را روی لباس وصل می‌کند.
- ۱۰- بندینک نخی را درست کند.

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه شماره شناسایی: ۶-۶۹ و ۷-۹۱ و ۲/۴۱/۴۱/۲/۴	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه شماره شناسایی: ۶-۹۱ و ۷-۸۸ و ۲/۴۱/۴۱/۲/۴	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲) دوخت شماره شناسایی: ۶-۹۱ و ۷-۸۸ و ۲/۴۱/۴۱/۲/۴
--	--	--



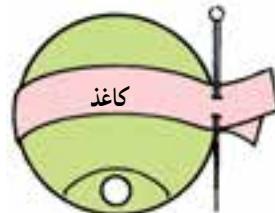
تصویر ۹-۱

## تعیین اندازه‌ی دکمه خور-جا دکمه

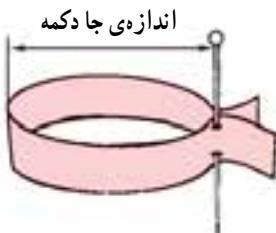
دکمه و جا دکمه به تناسب دوخت و موارد استفاده آن می‌تواند جنبه‌ی بسیار تزیینی داشته باشد. آن‌چه در مورد دوخت دکمه و جا دکمه باید دقت شود، خرید دکمه قبل از شروع کار است؛ زیرا، اندازه‌ی دکمه خور، جا دکمه و فواصل دوخت دکمه‌ها باید با اندازه‌ی قطر دکمه محاسبه شود.



اندازه‌ی گیری دکمه



تصویر ۹-۲



تصویر ۹-۳

نواری به عرض «نیم سانتی متر» از کاغذ بچینید. این نوار را دور دکمه حلقه کنید و دو سر آن را به یکدیگر سنجاق بزنید (تصویر ۹-۲).

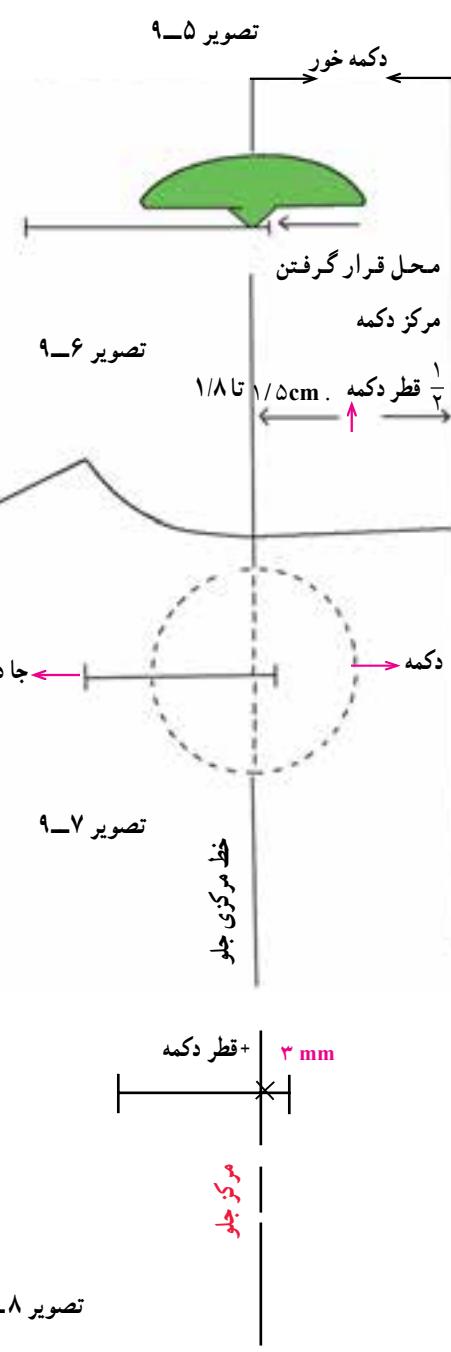
حال دکمه را به ملاتیت از داخل کاغذ خارج سازید؛ بدون آن که سنجاق کاغذ را باز نمایید. حال کاغذ دول را «تا» بزنید. بدین ترتیب، فاصله‌ی سنجاق تا «تا» کاغذ اندازه‌ی جادکمه خواهد بود. (اگر دکمه دارای پایه است، کاغذ را روی پایه رد نکنید) (تصویر ۹-۳).



تصویر ۹-۴

قبل از مشخص کردن اندازه‌ی جا دکمه روی پارچه، طول جادکمه‌ای را که اندازه‌گیری نموده‌اید امتحان کنید. روی یک تکه از پارچه (پارچه‌ای که لباس از آن دوخته شده است) شکافی به اندازه‌ی جا دکمه موردنظر ایجاد کنید و دکمه را از آن عبور دهید (تصویر ۹-۴).

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه شماره شناسایی: ۴-۶۹ و ۷-۹۱ و ۲/۴۱	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه شماره شناسایی: ۶-۷-۹۱ و ۲/۴۱ و ۸۸	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲) دوخت شماره شناسایی: ۴/۲/۹۱ و ۷-۹۱ و ۸۸
---	---	---



### اندازه‌ی دکمه خور

◀ اندازه‌ی دکمه خور لباس را باید متناسب با قطر دکمه مشخص کرد. نکته‌ی قابل توجه، فاصله‌ی جا دکمه تا لبه‌ی جلوی لباس است. هر دکمه پس از بسته شدن در انتهای جادکمه قرار می‌گیرد؛ بدین ترتیب پس از بستن دکمه نیمی از جادکمه نمایان خواهد بود (تصویر ۹-۵).

◀ اندازه‌ی دکمه خور به طور معمول برابر با  $\frac{1}{2}$  قطر دکمه به اضافه‌ی  $1/5$  تا  $1/8$  سانتی‌متر است. (دکمه پس از بسته شدن باله‌ی جلو « $1/5$  تا  $1/8$  سانتی‌متر» فاصله دارد.) (تصویر ۹-۶)

\* اندازه دکمه خور در مورد دکمه‌های کوچک و ظریف، برابر با  $\frac{1}{2}$  قطر دکمه به اضافه  $1/5$  تا  $1$  سانتی‌متر است.  
\* این اندازه در مورد دکمه‌های درشت برابر با  $\frac{1}{2}$  قطر دکمه به اضافه  $1$  تا  $3$  سانتی‌متر است.

◀ دکمه پس از بسته شدن باید روی خط مرکزی جلو واقع شود؛ بدین ترتیب، دکمه را باید روی خط مرکزی جلو بدوزید. (تصویر ۹-۷)

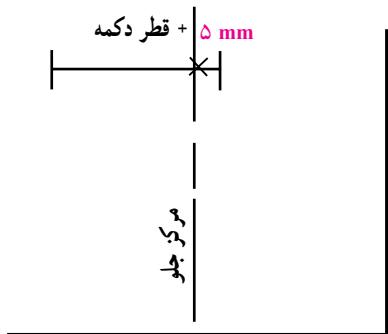
### تعیین طول جا دکمه

اندازه‌ی جا دکمه بسیار مهم است و طول آن باید دقیق باشد تا دکمه به آسانی از آن عبور کند و در عین حال، لباس را بسته نگهدارد.

### طول جا دکمه

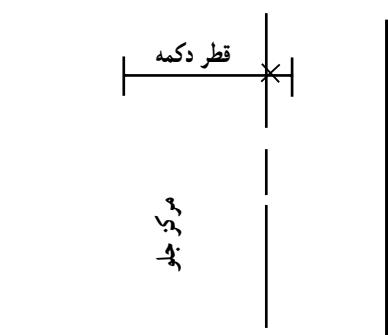
◀ به طور معمول، طول جا دکمه «برابر با قطر دکمه به اضافه  $2$  تا  $3$  میلی‌متر» است. (تصویر ۹-۸)

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)
شماره شناسایی: ۸۸۷_۹۱/۴۱/۲/۴_۶۹	شماره شناسایی: ۸۸۷_۹۱/۴۱/۲/۴_۶	دوخت شماره شناسایی: ۸۸۷_۹۱/۴۱/۲/۴



◀ پارچه های خیلی ضخیم، اگر دکمه از جنس پارچه (دکمه منگنه ای روکش پارچه) یا دکمه مخروطی شکل و دارای سطح با بر جستگی خیلی زیاد باشد، طول چاک جا دکمه برابر با «قطر دکمه به اضافه هی ۵ تا ۳ میلی متر» است (تصویر ۹-۹).

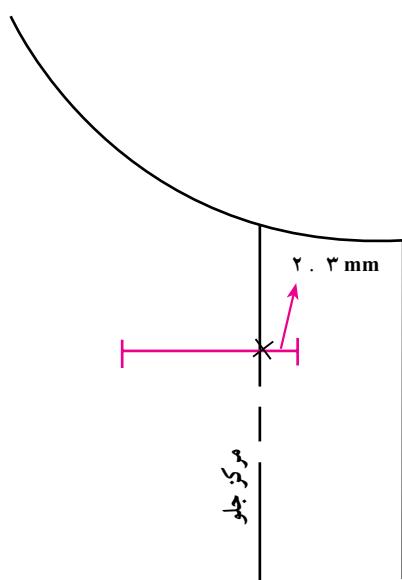
تصویر ۹-۹



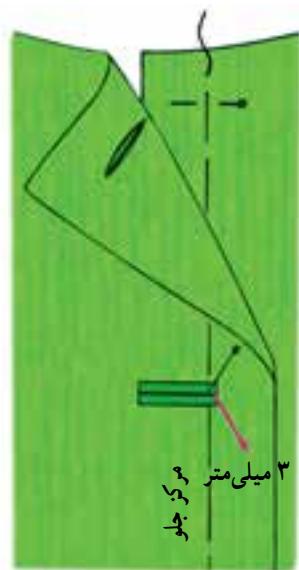
◀ در دکمه های خیلی ریز، طول چاک جا دکمه برابر با «قطر دکمه یا حداقل ۱ میلی متر بیشتر از قطر دکمه» است (تصویر ۹-۱۰).

تصویر ۹-۱۰

جا دکمه های افقی



تصویر ۹-۱۲

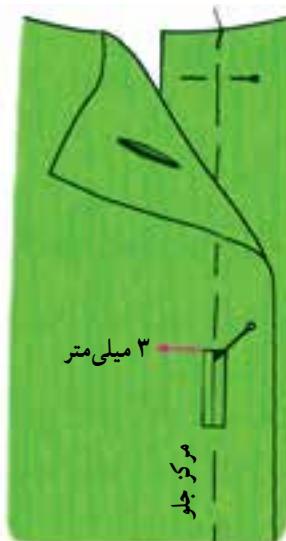
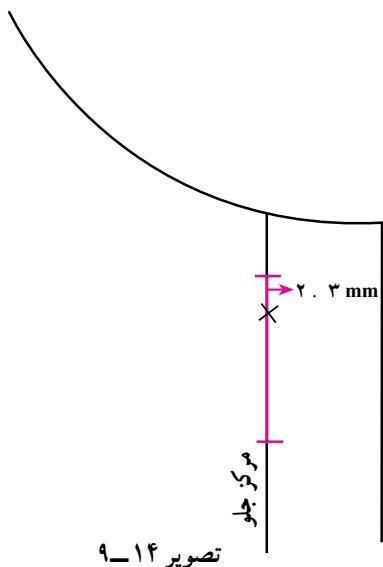


تصویر ۹-۱۱

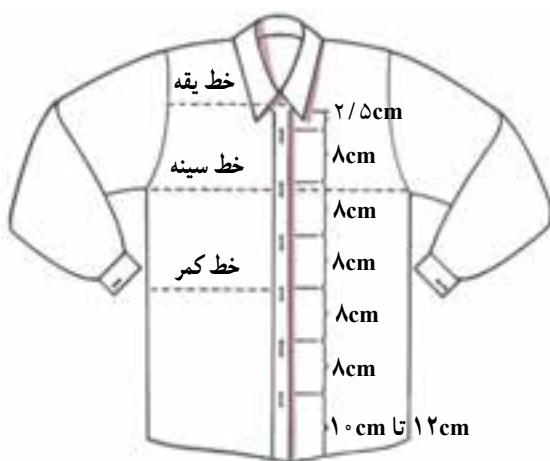
◀ اندازه هی جا دکمه افقی را بر اساس تعیین طول جا دکمه مشخص کنید. سپس از خط مرکزی «۲ تا ۳ میلی متر» از سمت راست و بقیه هی طول جا دکمه را از سمت چپ خط مرکزی ادامه دهید (تصویر ۹-۱۲).

◀ جا دکمه های افقی از ثابت ترین جا دکمه ها هستند. این جا دکمه به علت قرار گرفتن در حالت عرضی، امکان جابه جایی دکمه را کم می کند؛ زیرا، دکمه به راحتی به طرف انتهای جا دکمه کشیده می شود (تصویر ۹-۱۱).

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه شماره شناسایی: ۶-۴۱/۲/۴۱/۹۱ و ۷-۹۱/۲/۴۱/۸۸	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه شماره شناسایی: ۶-۴۱/۲/۴۱/۹۱ و ۷-۹۱/۲/۴۱/۸۸	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲) دوخت شماره شناسایی: ۶-۴۱/۲/۴۱/۹۱ و ۷-۹۱/۲/۴۱/۸۸
--	--	--



▲ اندازه‌ی جا دکمه عمودی را براساس تعیین طول جا دکمه مشخص کنید. سپس روی خط مرکزی و نقطه شروع دوخت دکمه به اندازه‌ی «۲ تا ۳ میلی‌متر» بالا رفته نقطه‌ی شروع جا دکمه می‌باشد (تصویر ۹-۱۴).



■ سه محل مهم و اساسی برای قرارگرفتن جا دکمه در یقه، خطوط سینه و کمر است. جا دکمه‌های دیگر نیز در بین این نقاط قرار می‌گیرد (تصویر ۹-۱۶).

استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)  
دوخت  
شماره شناسایی: ۶-۴۱/۲/۴۱/۹۱ و ۷-۹۱/۲/۴۱/۸۸

### جا دکمه‌ی عمودی

◀ این نوع جا دکمه‌ها در دکمه خور جدا یا پراهن شمیزیه یا وقتی به تعداد زیادی دکمه‌های کوچک برای بستن در لباس نیاز باشد به کار می‌روند. به علت حرکت دکمه در جا دکمه، امکان جابه‌جایی دکمه وجود دارد (تصویر ۹-۱۳).

### تعیین محل جا دکمه

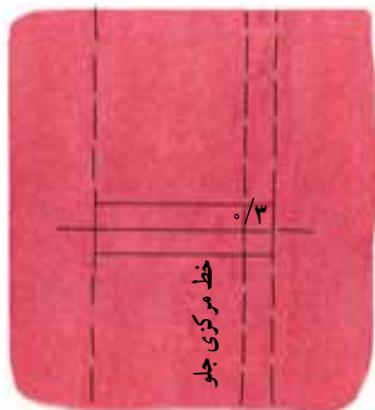
جا دکمه در لباس‌های جلو باز زنانه، در طرف راست و در لباس‌های پشت باز، در طرف چپ قرار می‌گیرد.

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)
شماره شناسایی: ۴-۶۹/۲/۴۱/۷-۹۱ و ۸۸	شماره شناسایی: ۶-۹۱/۴۱/۲/۴-۷-۹۱ و ۸۸	دوخت شماره شناسایی: ۴/۲/۴۱/۷-۹۱ و ۸۸

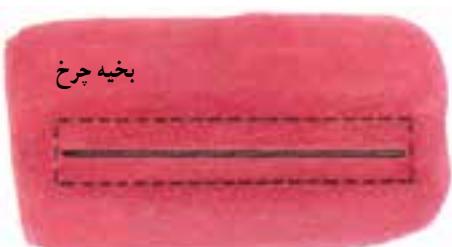
## دوخت جا دکمه



دوخت جا دکمه می‌تواند جنبه‌ی تزینی داشته باشد. آنچه بیش از هر چیز باید مد نظر قرار گیرد، اندازه‌گیری دقیق و رعایت ترتیب مراحل دوخت آن است.



تصویر ۹-۱۷



تصویر ۹-۱۸

◀ عرض و طول جا دکمه را روی پارچه توسط صابون خیاطی بکشید. صابون را برآشید تا ضخامت آن باعث تفاوت اندازه‌ی جا دکمه‌ها نشود. (فاصله‌ی جا دکمه از لبه‌ی جلوی لباس، قبل‌آغاز شده است). از خط مرکزی حدود «۳ میلی‌متر» به سمت راست، شروع می‌کنیم و بقیه‌ی اندازه‌ی جا دکمه در سمت چپ قرار می‌گیرد (تصویر ۹-۱۷).

### جا دکمه با دست (روش اول)



◀ اندازه‌ی جا دکمه را هم چنان که قبل‌آغاز شد، در روی پارچه علامت بگذارید و خطوط ترسیمی دور تا دور جا دکمه را به وسیله‌ی چرخ بدوزید (۲۰ بخطه در ۲/۵ سانتی‌متر). وسط جا دکمه را چاک دهید. دوخت با چرخ باعث می‌شود که پارچه پس از چیده شدن ریشه ریشه نگردد (تصویر ۹-۱۸).



تصویر ۹-۱۹



تصویر ۹-۲۰

◀ از نخی که همنگ لباس است استفاده کنید. نخ باید متناسب با جنس پارچه انتخاب شود. برای پارچه‌های ضخیم از عمامه‌ی نخی یا «سیگارت\*» مخصوص دوخت جا دکمه و برای پارچه‌های لطیف‌تر از الیاف ابریشمی استفاده کنید. در هر حال بهتر است نخ را به صورت یک لا بدوزید (تصویر ۹-۱۹).

◀ لبه‌ی بریده شده را پاکدوزی کنید تا از ریشه شدن آن جلوگیری کند (تصویر ۹-۲۰).



\*سیگارت: به قرقه‌های بلندی اطلاق می‌شود که جنس داخل آن از

۲۶۴

مقواست و روی مقوا، نخ پیچیده می‌شود.

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)
شماره شناسایی: ۴-۶۹/۲/۴۱/۷-۹۱ و ۸۸	شماره شناسایی: ۶-۹۱/۴۱/۲/۴-۶۹ و ۸۸	دوخت



▲ روی جا دکمه دندان موشی بزنید (تصویر ۹-۲۱ الف و ب).

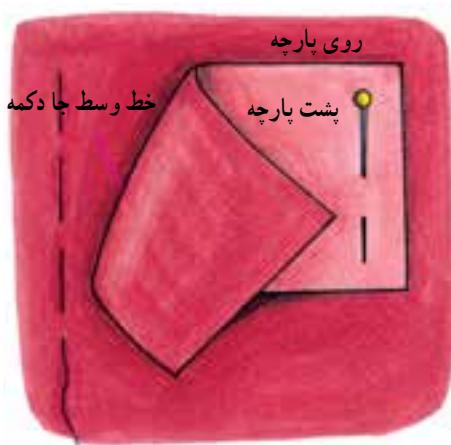


▲ در انتهای چاک، به وسیله‌ی نخ بندینکی بزنید؛ بدین ترتیب که چند لا نخ را کنار هم بدوزید، سپس روی نخ‌ها را دندان موشی بزنید. برای دوختن، سوزن باید علاوه بر نخ بندینک از ضخامت پارچه نیز بگذرد (تصویر ۹-۲۲ الف و ب).

### جا دکمه پارچه‌ای یک تک



این نوع دوخت، معمول‌ترین نوع دوخت جا دکمه پارچه‌ای است.



◀ خط وسط جا دکمه را یک ردیف شلال بزنید؛ به طوری که حدود و اندازه‌ی آن از قسمت روی پارچه نمایان باشد. تکه‌ای مستطیل به عرض «۵ تا ۶ سانتی متر» و طول «۲/۵ تا ۴ سانتی متر» بلندتر از طول جا دکمه در نظر بگیرید. این تکه را از طرف رو به روی پارچه قرار دهید و سنجاق بزنید. (بهتر است تکه‌ی مستطیلی شکل را برای پارچه‌های ضخیم، چهارخانه و راهراه، به صورت اریب تهیه کنید). (تصویر ۹-۲۳).

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه شماره شناسایی: ۴-۶۹ و ۷-۹۱/۴۱/۲ و ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲ و ۴-۶	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه شماره شناسایی: ۶ و ۷-۹۱/۴۱/۲ و ۴-۶	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲) دوخت شماره شناسایی: ۴-۶ و ۷-۹۱/۴۱/۲ و ۴-۶
--	--	--



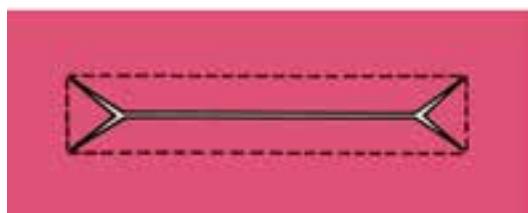
تصویر ۹-۲۴

قبل‌اً پشت لباس را در محل جا دکمه‌ها، لایی قرار دهید. اندازه‌ی جا دکمه را روی لباس ترسیم کنید. درجه‌ی ماشین دوخت را روی بخیه‌ی ریز بگذارید (هشت بخیه در یک سانتی‌متر). سپس دورتا دور جا دکمه را به صورت مستطیل بدوزید (تصویر ۹-۲۴).

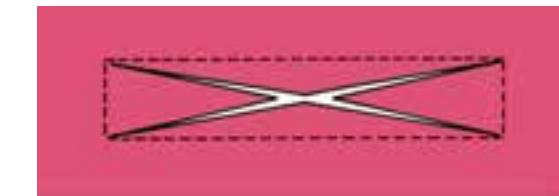
از طرف پشت پارچه، وسط جا دکمه را چاک دهید. خط وسط مستطیل جا دکمه را تا فاصله‌ی «۴ میلی‌متری» از طرفین آن بچینید. سپس دو چاک اریب به هر گوشه بدهید. (تصویر ۹-۲۵ الف) (می‌توانید جا دکمه‌ها را مطابق تصاویر ب و پ چاک دهید).



الف

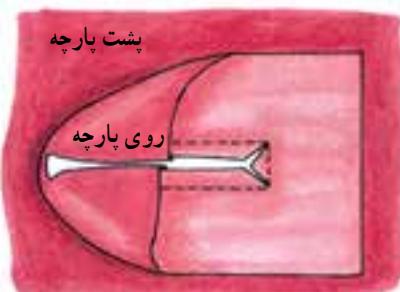


ب) بازکردن گوشه‌ها از وسط جا دکمه



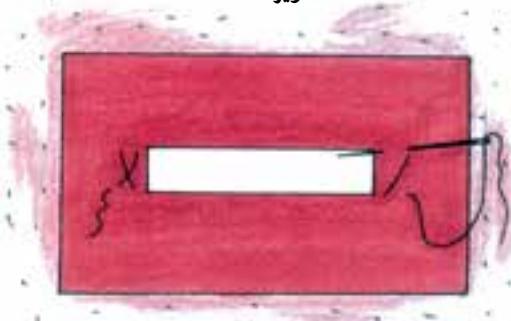
تصویر ۹-۲۵

ب) بازکردن گوشه‌ها از وسط جا دکمه



تصویر ۹-۲۶

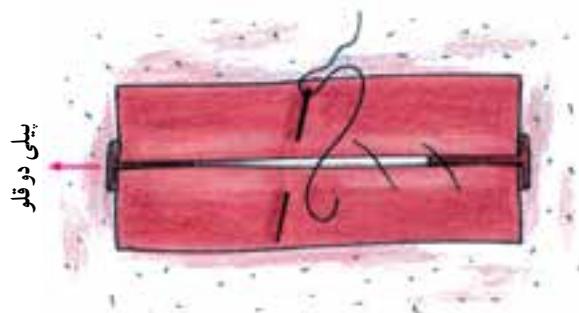
تکه پارچه‌ی جا دکمه را به آرامی از سوراخ چاک جا دکمه به طرف پشت برگردانید. لبه‌های شکاف را بین انگشتان خود بچرخانید تا درز دقیقاً روی لبه شکاف قرار گیرد (تصویر ۹-۲۶).



تصویر ۹-۲۷

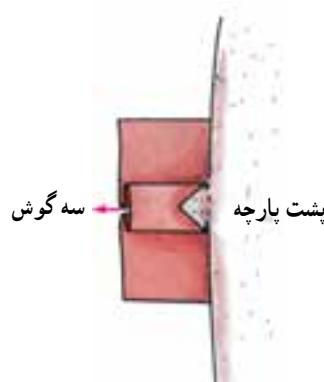
نتیهای جا دکمه را بکشید تا گوشه‌های آن منظم شود. آن را اتو کرده و در طرفین با چند کوک ثابت کنید (تصویر ۹-۲۷).

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)
شماره شناسایی: ۶-۶۹/۴۱/۲ و ۷-۹۱/۴۱/۲ و ۸۸	شماره شناسایی: ۶-۹۱/۴۱/۲ و ۷-۹۱/۴۱/۲ و ۸۸	دوخت



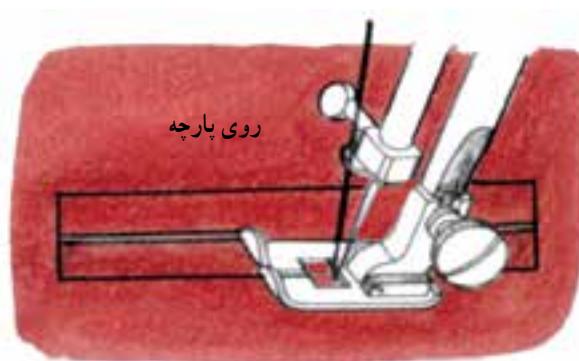
تصویر ۹-۲۸

◀ در هر طرف از جا دکمه، پارچه را به صورت یک پیلی دوقلو تا بزنید؛ به طوری که تای پیلی‌ها کاملاً مساوی و درست روی خط وسط جا دکمه قرار گیرد. برای نگهداشتن تای آن، کناره‌های پیلی را با کوک‌های اربیب بهم بدوزید (تصویر ۹-۲۸).



تصویر ۹-۲۹

◀ پارچه‌ها را از سمت روی آن، زیر ماشین دوخت بگذارید و مثلث کوچکی را که در کنار جا دکمه، با پیلی درز بگیرید. درجه‌ی بخیه چرخ را روی ریز (هشت بخیه در یک سانتی‌متر) بگذارید. این کار را چند بار تکرار کنید (تصویر ۹-۲۹).



تصویر ۹-۳۰

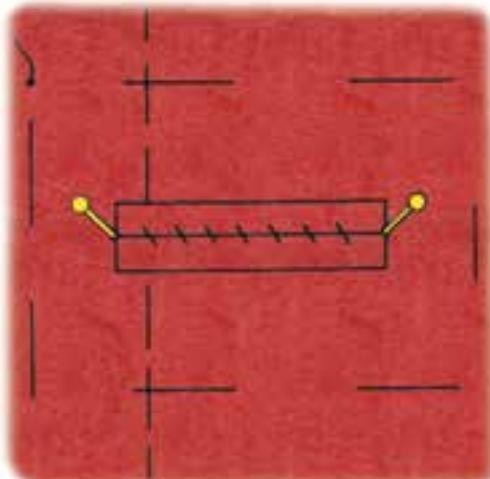
◀ از سمت روی پارچه، درست در کناره‌ها، جا دکمه را بدوزید (تصویر ۹-۳۰). \* دوخت سجاف جا دکمه در مراحل بعدی شرح داده می‌شود.

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)
شماره شناسایی: ۶-۶۹/۴۱/۲/۷-۹۱ و ۸۸	شماره شناسایی: ۶-۹۱/۴۱/۲/۷-۹۱ و ۸۸	دوخت

## روش پیشی گش

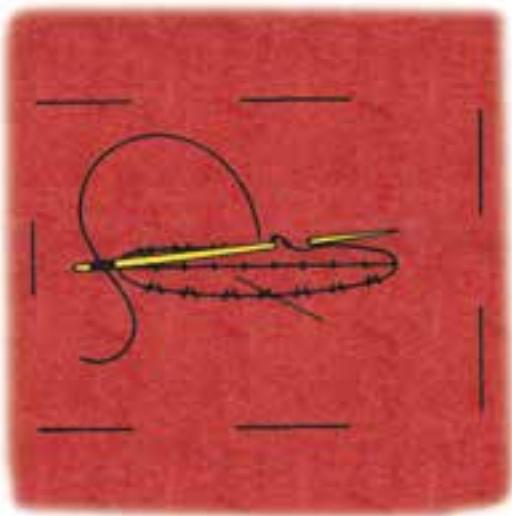


یکی از روش‌های سریع و آسان بوده و برای پارچه‌هایی که به راحتی «تا» می‌شوند مناسب است.

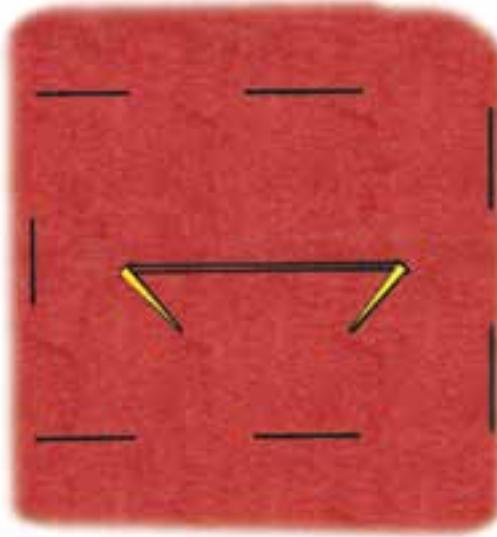


تصویر ۹-۳۱

◀ پس از آن که دوخت جا دکمه به پایان رسید، تکه‌ی سجاف را پشت جا دکمه سنجاق و کوک بزنید. آن‌گاه از دو انتهای سوراخ جا دکمه دو سنجاق به‌طرف سجاف در پشت لباس فرو برد (تصویر ۹-۳۱).



تصویر ۹-۳۳



تصویر ۹-۳۲

◀ کناره‌های چاک را به طرف داخل «تا» بزنید؛ به‌طوری که بیضی شکل شود. آن‌گاه لبه‌ی سجاف را با دقت و با بخیه‌های بسیار رنگ پس‌دوزی کنید (تصویر ۹-۳۳).

◀ فاصله‌ی این دو سنجاق سجاف را یک چاک افقی بدھید. این چاک نباید از جا دکمه بلندتر باشد. (تاخت امکان روی راستای پارچه چاک داده شود). (تصویر ۹-۳۲).

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)
شماره شناسایی: ۶-۶۹/۴۱/۲/۷-۹۱ و ۸۸	شماره شناسایی: ۶-۹۱/۴۱/۲/۴-۶۹ و ۸۸	دوخت

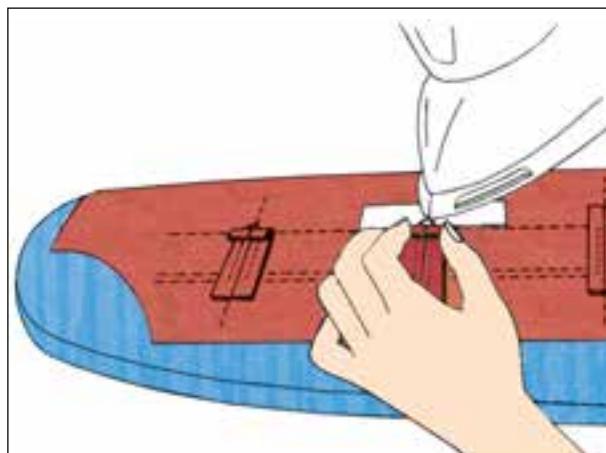
## اتوکشی در مراحل دوخت جا دکمه



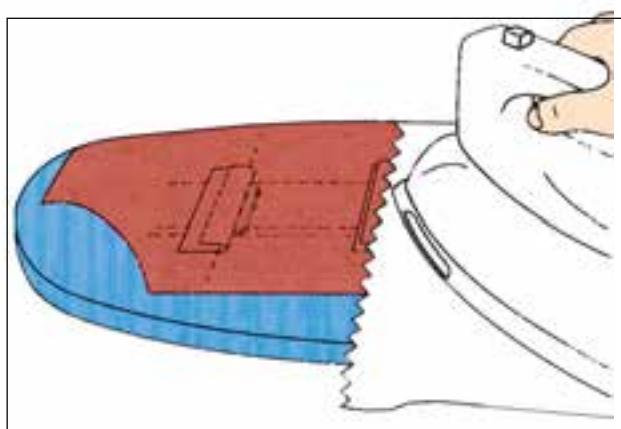
اتوکشی در حین دوختن جا دکمه‌ی پارچه‌ای الزامی است. برای جلوگیری از ایجاد برق روی لباس تعدادی نوار کاغذی را بین سجاف جا دکمه و لباس قرار دهید و از یک پارچه‌ی نرم بین لباس و میز اتو استفاده کنید. حرارت اتو و رطوبت پارچه رواتوبی باید با جنس پارچه متناسب باشد.

در هر یک از مراحل زیر به دقت جا دکمه را اتو کنید:

- ۱- بعد از اولین مرحله‌ی دوخت جا دکمه به لباس، آن را اتو نمایید.
- ۲- زمانی که جا دکمه را به طرف پشت برگرداندید، دو انتهای مثلثی شکل را با نوک اتو و قسمت بالا و پایین درزها را با بهلوی اتو صاف کنید.
- ۳- بعد از کوک زدن لبه‌ها به یکدیگر، آن را با اتو پرس نمایید.
- ۴- وقتی که لبه‌های سجاف جا دکمه چیده و «تا» می‌شود، آن را اتو کنید.
- ۵- بعد از وصل کامل سجاف جا دکمه، اتوکشی نهایی را انجام دهید (تصاویر ۹-۳۴ و ۹-۳۵).



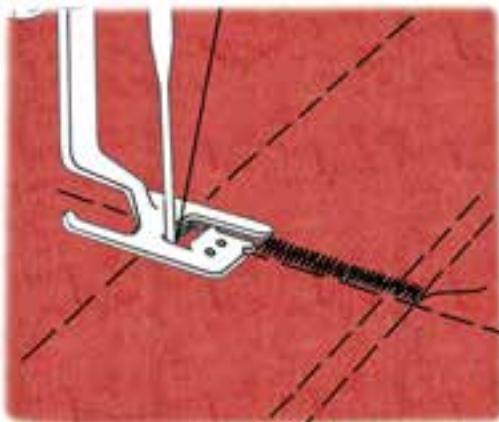
تصویر ۹-۳۴



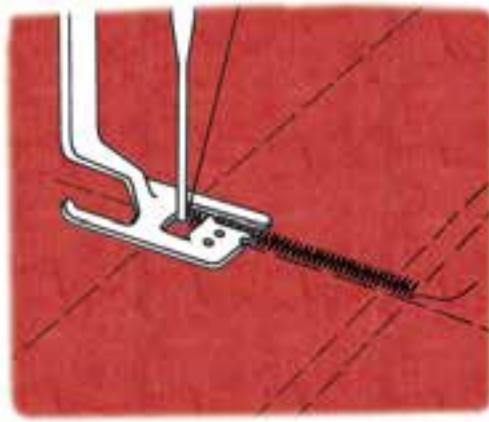
تصویر ۹-۳۵

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه شماره شناسایی: ۶-۶۹ و ۷-۹۱/۴۱/۲ و ۸۸	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه شماره شناسایی: ۶-۹۱/۴۱/۲ و ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲ و ۸۸	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲) دوخت شماره شناسایی: ۶-۹۱/۴۱/۲ و ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲ و ۸۸
--	--	--

## روش دوخت جا دکمه با ماشین دوخت



تصویر ۹-۳۷



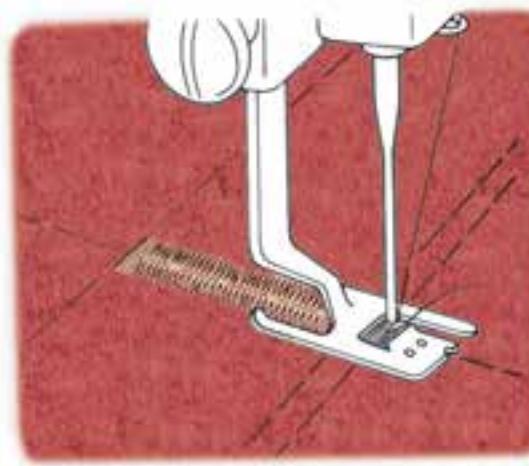
تصویر ۹-۳۶

۲- در انتهای جا دکمه، حدود «۶ بخیه» بزنید

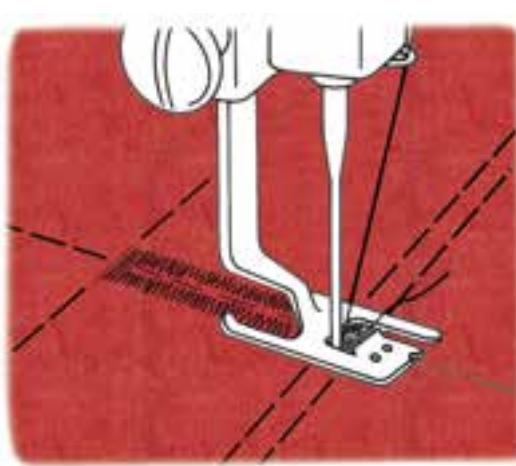
۱- پایه‌ی مخصوص دوخت جا دکمه را روی ماشین

(تصویر ۹-۳۷).

دوخت سوار کنید. طول زیگراگ‌ها را روی درجه‌ی ریز قرار دهید، پایه را پایین آورید و دوخت را انجام دهید (تصویر ۹-۳۶).



تصویر ۹-۳۹



تصویر ۹-۳۸

۳- برای محکم شدن جا دکمه، حدوداً «۶ بخیه»

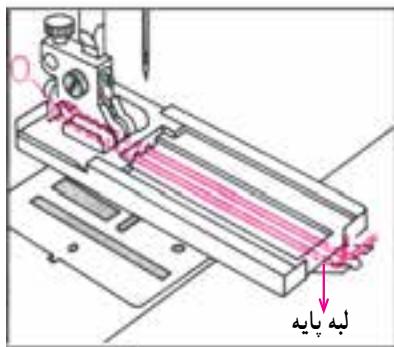
۳- دوباره درجه‌ی متوسط دوخت را تنظیم کنید.

بزنید (تصویر ۹-۳۹).

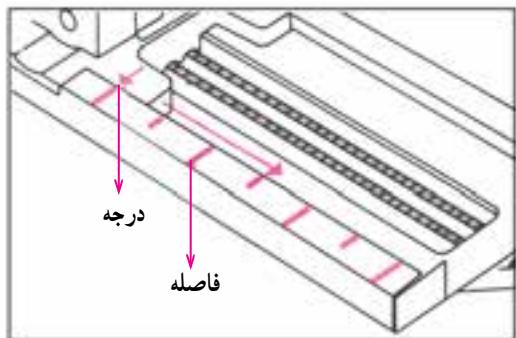
طرف دیگر جا دکمه را موازی با جا دکمه‌ی قبلی بزنید (تصویر ۹-۳۸).

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه شماره شناسایی: ۸۸ و ۷۹۱ و ۴۱ / ۲ / ۴ - ۶۹	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه شماره شناسایی: ۸۸ و ۷۹۱ و ۴۱ / ۲ / ۴ - ۶	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲) دوخت شماره شناسایی: ۸۸ و ۷۹۱ و ۴۱ / ۲ / ۴
---	--	--

## استفاده از پایه‌ی مخصوص ماشین دوخت



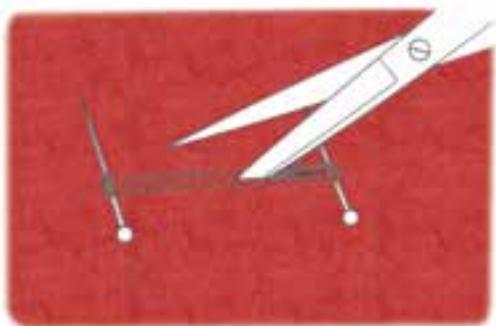
الف



ب

تصویر ۹-۴۰

پایه‌ی مخصوص جا دکمه را روی ماشین دوخت نصب کنید. پایه‌ی مزبور دارای درجه‌بندی است؛ از این رو می‌توانید جا دکمه را با هر طولی که می‌خواهید، بدوزید (تصویر ۹-۴۰ الف و ب).

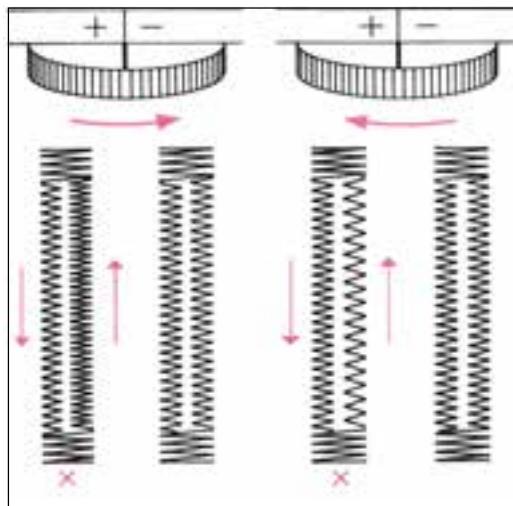


تصویر ۹-۴۱

## بازکردن چاک جا دکمه



جا دکمه با چرخ باید فقط زمانی که دوخت به پایان می‌رسد، باز شود. در انتهای جا دکمه‌ها دو سوزن را به‌طور مستقیم قرار دهید و دو طرف شکاف را باز کنید. برای این کار می‌توانید از قیچی مخصوص یا بشکاف لباس نیز استفاده کنید (تصویر ۹-۴۱).



تصویر ۹-۴۲

\* گاهی در فضای بین دوخت جا دکمه همواری و ناصافی به وجود می‌آید. این، زمانی است که ماشین دوخت بر عکس دوخته می‌شود. برای کنترل آن مکانیزم خاصی در ماشین دوخت همه کاره موجود است.

معمولًاً در مرحله اول یک طرف را صحیح می‌دوزید، ولی هنگام برگشت در طرف دیگر با مشکل مواجه می‌شوید. برای رفع مشکل مرحله دوم (برگشت)، درجه فشرده‌گی زیگزاگ را تنظیم کنید (تصویر ۹-۴۲).

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه شماره شناسایی: ۴_۶۹/۲۱/۴۱/۲/۷_۹۱ و ۸۸	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه شماره شناسایی: ۶_۷_۹۱/۴۱/۲/۴ و ۸۸	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲) دوخت شماره شناسایی: ۴/۲/۹۱/۴۱/۲/۷_۹۱ و ۸۸
---	---	--



## روش تهیه جا دکمه بندینک پارچه ای



◀ نوار بندینک را از اریب پارچه‌ای به طول مورد نیاز و «عرض ۳ سانتی‌متر» بچینید. سپس آن را از عرض «تا» کنید؛ به‌طوری که روی پارچه در داخل قرار بگیرد. به فاصله‌ی «نیم سانتی‌متر» از «تای نوار»، آن را چرخ کنید. در موقع چرخ کردن، نوار را به سمت خود بکشید تا به آهستگی از زیر پایه‌ی ماشین دوخت رد شود (تصویر ۹-۴۳).

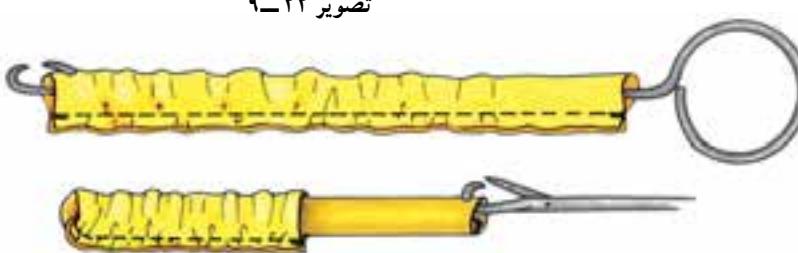


تصویر ۹-۴۳

◀ برای به رو برگردانیدن نوار، سوزن درشتی را انتخاب کرده، آن را نخ کنید و سر آن را دو بخیه بدوزید تا محکم شود. آن گاه از ته، سوزن را وارد نوار نمایید (تصویر ۹-۴۴).



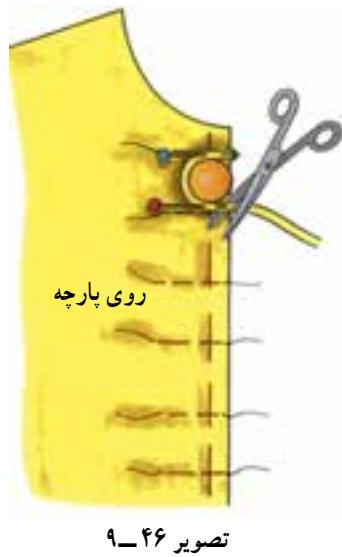
تصویر ۹-۴۴



تصویر ۹-۴۵

◀ برای این کار می‌توانید از قلاب ماشین‌های بافندگی که بلند باشد نیز استفاده کنید. قلاب را به سر نوار گیر دهید، سپس قلاب را به طرف پیرون بکشید تا نوار به سمت روی پارچه برگردد (تصویر ۹-۴۵).

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه شماره شناسایی: ۴-۶۹ و ۷-۹۱/۴۱/۲ و ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه شماره شناسایی: ۶ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴ و ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲) دوخت شماره شناسایی: ۹-۴۶ و ۹-۴۷
--	---	--



تصویر ۹-۴۶

## طریقی دوخت بندینک های پارچه ای

◀ چنان‌چه دکمه‌ها بزرگ و درشت باشد، بندینک‌ها را به طور مجزا و با فاصله روی پارچه قرار دهید. (اندازه‌ی بندینک برابر با اندازه‌ی دکمه باشد). بندینک را باید روی جادرز پارچه قرار دهید و آن را سنجاق کنید (تصویر ۹-۴۶).

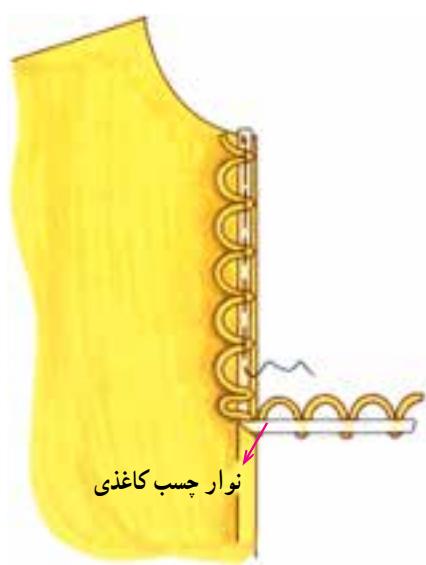
\* برای به‌دست آوردن اندازه‌ی صحیح بندینک‌ها می‌توانید از نوار چسب کاغذی به دو روش استفاده کنید:

### روش اول

◀ ابتدا روی نوار چسب کاغذی محل بندینک‌ها را علامت‌گذاری کنید. نوار بندینک‌ها را روی نوار چسب کاغذی با سنجاق ثابت نمایید. سپس نوار را به فاصله‌ی «۲-۱ میلی‌متر» روی درز لبه‌ی لباس بگذارید (تصویر ۹-۴۷ الف).

### روش دوم

◀ نوار بندینک را روی درز لبه‌ی لباس با سنجاق ثابت کنید. سپس نوار چسب کاغذی را روی بندینک بگذارید (تصویر ۹-۴۷ ب).



تصویر ۹-۴۷

## بندینک دکمه های کوچک

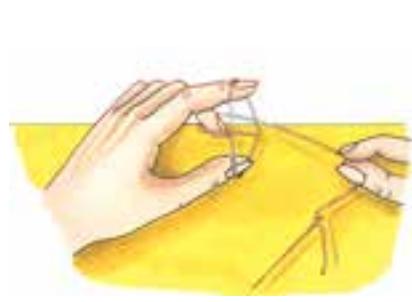
◀ زمانی که دکمه‌های انتخابی شما خیلی کوچک باشند و نزدیک به هم دوخته شوند، بندینک آن‌ها نیز باید باریک و یک تکه باشد. برای آن که حلقه‌های بندینک مساوی و یک اندازه به دست آید، آن را روی نوار چسب کاغذی که – قبلًاً علامت‌گذاری شده – سنجاق و کوک بزنید. سپس کاغذ را روی پارچه بگذارید و کوک بزنید (تصویر ۹-۴۸).

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)
شماره شناسایی: ۶-۴۶۹ / ۲/۴۱ / ۸۸ و ۷-۹۱ / ۴۱ / ۲/۴	شماره شناسایی: ۶-۷-۹۱ / ۴۱ / ۲/۴ و ۸۸	دوخت شماره شناسایی: ۶-۷-۹۱ / ۴۱ / ۲/۴

## بندینک نخی



این نوع بندینک با دست بافته می شود و معمولاً برای بندینک کمریند، اتصال آستری به پهلوی لباس، دوختن دکمه های پایه دار و ... استفاده می شود.



۳



۲



۱

## بندینک نخی (قلاب باست)



۴

تصویر ۹-۴۹

◀ کافی است هر بار نخ را مانند قلاب از میان حلقه نخرد کنید تا در طول کافی، بندینک دوخته شود. پس از به دست آوردن طول کافی بندینک، انتهای نخ را به طرف پشت ببرید و سرنخ را محکم کنید (تصویر ۹-۴۹، مراحل ۱ تا ۴).

## بندینک نخی (با دندانه موشی)



۳



۲



۱

تصویر ۹-۵۰

▶ برای این نوع بندینک نیاز به نخ عمame یا سیگارت ابریشمی مخصوص دوخت جا دکمه دارد. ابتدا محل بندینک ها را توسط سنجاق علامت گذاری کنید، سپس چند لانخ را در فاصله آن به صورت حلقه ای رد کنید. آن گاه روی حلقه های نخ را دندان موشی بزنید (تصویر ۹-۵۰، مراحل ۱ تا ۳).

واحد کار نهم: دوخت انواع جا دکمه	پیمانه مهارتی: دوخت انواع لباس زنانه	استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)
شماره شناسایی: ۶-۴۱/۲/۴۱/۴۱/۲/۴-۶۹ و ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۶۹ و ۸۸	شماره شناسایی: ۶-۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۶۹ و ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۶۹ و ۸۸	دوخت



۱- اندازه دکمه خور به طور معمول برابر با «..... دکمه به اضافه ..... سانتی متر» است.

الف) قطر  $\frac{1}{5}$  تا  $\frac{1}{8}$       ب)  $\frac{1}{5}$  قطر -  $\frac{1}{8}$  تا  $\frac{1}{5}$

پ) شعاع  $\frac{1}{5}$  تا  $\frac{1}{8}$       ت)  $\frac{1}{2}$  شعاع -  $\frac{1}{5}$  تا  $\frac{1}{8}$

۲- اندازه  $\frac{1}{2}$  قطر دکمه به اضافه  $\frac{1}{5}$  تا  $\frac{1}{8}$  سانتی متر در مورد دکمه های ..... است.

الف) کوچک و ظریف      ب) درشت      پ) پارچه ای      ت) شیشه ای

۳- دکمه پس از بسته شدن باید روی کدام خط قرار گیرد؟

۴- ثابت ترین جا دکمه ها، کدامند؟

۵- سه محل مهم و اساسی برای قرار گرفتن جا دکمه کدام است؟

## خودآزمایی علمی

۱- محل های صحیح دکمه و جا دکمه را روی لباس ترسیم کنید.

۲- جا دکمه های با دست و مردانه دورز را بدوزید.

۳- جا دکمه پارچه ای یک تکه و دو تکه را روی لباس بدوزید.

۴- انواع سجاف های پشت جا دکمه را بدوزید.

۵- جا دکمه با چرخ را روی لباس انجام دهید.

۶- تمام مراحل اتوکاری جا دکمه را انجام دهید.

۷- یک بندینک پارچه ای متناسب با دکمه بدوزید.

۸- بندینک با نخ آماده کنید و روی لباس وصل نمایید.

## پاسخنامه خودآزمایی نظری

- ۱- ب
- ۲- الف
- ۳- خط مرکزی جلو
- ۴- جادکمه‌های افقی
- ۵- یقه و خطوط سینه و کمر